

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

**«МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ
БЕЗПЕКИ ТА ЗДОРОВ'Я НА РОБОТІ»**

Затверджено на засіданні кафедри
безпеки праці та охорони довкілля
Протокол № від «01» вересня 2023 р.

Запоріжжя 2022

УКЛАДАЧ(І):

- 1 Володченкова Наталія Валеріївна, кандидат технічних наук, доцент, завідувачка кафедри безпеки праці та охорони довкілля

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувачка кафедри

Наталія ВОЛОДЧЕНКОВА

УЗГОДЖЕНО:

Керівник департаменту
управління якістю освіти
та міжнародних проєктів

Костянтин МОЙСЕЄНКО

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Актуальність, теоретична та практична значущість вивчення навчальної дисципліни.

Застереження щодо рівня попередніх знань

- ✓ Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності, правові основи безпеки праці в Україні;
- ✓ Знання та навички щодо здійснення безпечного виконання професійної діяльності;
- ✓ Здатність оцінювати та забезпечувати безпеку виконуваних робіт;
- ✓ Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі;
- ✓ Проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень;

Результати навчання та їхня відповідність ОПП

- ✓ Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності, правові основи безпеки праці в Україні;
- ✓ Знання та навички щодо здійснення безпечного виконання професійної діяльності;
- ✓ Здатність оцінювати та забезпечувати безпеку виконуваних робіт;
- ✓ Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі;
- ✓ Проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.

Мова освітнього процесу: українська, (окремі джерела інформації - англійською).

Рівень вищої освіти: магістерський.

Форми та методи навчання. Освітній процес будується як комбінація лекцій та самостійного вивчення навчального матеріалу на платформі Moodle — з одного боку, та проблемно орієнтованих практичних занять з відпрацювання частково-пошукових та проектно-дослідницьких навичок — з іншого. Практичні заняття передбачають аналіз умовно змодельованих ситуацій і реальних кейсів. Окрім роботи на цих заняттях від здобувача потребується виконати індивідуальні завдання та модульні контрольні роботи. Опціонально доступні індивідуальні та групові консультації.

2 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Для варіанту вивчення дисципліни як вибіркового компоненту

Тема 1. Міжнародні аспекти безпеки праці та здоров'я на роботі. Історичні факти виникнення сфери безпеки праці і здоров'я на роботі. Причини та передумови створення міжнародних організацій з питань безпеки, охорони праці та здоров'я на роботі. Створення та розвиток Міжнародної організації праці (ILO). Статут, основні цілі та завдання Міжнародної організації праці. Базові документи, Конвенції як основні нормативні акти Міжнародної організації праці. Процес ратифікації конвенцій. Контрольно-ревізійна функція Міжнародної організації праці. Правовий рівень рекомендацій Міжнародної організації праці. Співпраця Міжнародної організації праці та України.

Тема 2. Міжнародні правові засади забезпечення безпеки та здоров'я на роботі. Сутність та особливості міжнародного нормування безпеки та здоров'я на роботі. Міжнародні трудові стандарти. Міжнародні організації, що займаються питаннями безпеки та здоров'я на роботі. Особливості сучасного міжнародного правового регулювання безпеки та здоров'я на роботі. Вивчення, узагальнення та впровадження світового досвіду з організації безпеки праці, покращення умов праці та виробничої безпеки. Участь у міжнародних інституціях з соціально-трудова питань та у роботі їх органів. Соціальне забезпечення в Євросоюзі. Європейська агенція з безпеки і здоров'я на роботі (EU-OSHA). Інститут безпеки та гігієни праці (IOSH). Європейська мережа професійних організацій безпеки та гігієни праці (ENSHPO). Європейське агентство з безпеки та гігієни праці (EU-OHSA). Міжнародна асоціація інспекції праці (IALI). Міжнародна комісія з гігієни праці (ICOH).

Тема 3. Сучасний стан діяльності та управління у сфері безпеки та здоров'я на роботі у країнах Євросоюзу. Напрями діяльності міжнародної організації щодо врегулювання питань безпеки та здоров'я на роботі. Характер співпраці України та Міжнародної організації праці. Спільні проекти та ініціативи. Основні напрямки політики Європейського Союзу у сфері праці.

Тема 4. Управління безпекою та здоров'ям на роботі за міжнародними стандартами. Стандарти ISO узгоджені експертами на міжнародному рівні. Стандарти системи управління безпекою та здоров'ям на роботі. Система менеджменту охорони здоров'я і безпеки праці на основі міжнародного стандарту..

Тема 5. Стандарти ISO з безпеки праці і здоров'я на роботі. Стандарт ISO 45001 щодо підвищення безпеки працівників, зниження ризиків на робочому місці та створення кращих і безпечніших умов праці. Стандарт ISO щодо психічного здоров'я на робочому місці.

Стандарти ISO системи менеджменту. Стандарт ISO 26000 Настанова по соціальній відповідальності». Рекомендації щодо використання ISO 31000 у системах менеджменту

Тема 6. Міжнародні практики управління ризиками. Настанови. Методи оцінки ризиків. Управління ризиками, практики управління ризиками. OIRA, як інструмент оцінки професійного ризику. Концепція нульового травматизму Vision Zero новий підхід до безпеки на робочих місцях.

Тема 7. Впровадження у національне законодавство міжнародних і європейських стандартів з безпеки та здоров'я на роботі. Імплементация норм міжнародного та європейського права в сфері безпеки праці та здоров'я на роботі у законодавство України. Адаптація законодавства з безпеки праці в Україні до міжнародних та європейських стандартів, які визначені Національним профілем з безпеки та гігієни праці. Основні напрями та завдання побудови системи організації безпеки праці та здоров'я на роботі в Україні на основі ризик-орієнтованого підходу.

3 ОБСЯГ І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять та темами в разі вибору даної дисципліни як елементу індивідуальної освітньої траєкторії

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1						
1.	Міжнародні аспекти безпеки праці та здоров'я на роботі	19	3	4	–	12
2.	Міжнародні правові засади забезпечення безпеки та здоров'я на роботі	22	4	4	–	14
3.	Сучасний стан діяльності та управління у сфері безпеки та здоров'я на роботі у країнах Євросоюзу	18	2	2	–	14
4.	Управління безпекою та здоров'ям на роботі за міжнародними стандартами	16	2	2	–	12
Змістовий модуль 2						
5.	Стандарти ISO з безпеки праці і здоров'я на роботі	28	2	10	–	16
6.	Міжнародні практики управління ризиками	27	2	6	–	19
7.	Впровадження у національне законодавство міжнародних і європейських стандартів з безпеки та здоров'я на роботі	20	2	6	–	12
Усього годин		150	17	34	-	99

Тут і далі: Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

3.2 Перелік практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва або опис змісту лабораторної роботи
1	Співпраця МОП і України, спільні проекти, імплементація правових актів
2	Кращі міжнародні практики щодо безпеки і збереження здоров'я на роботі
3	Конвенції, регламенти, настанови та інша нормативно-правова документація
4	Управління охороною праці ISO/PAS 45005:2020. Стандарти ISO 14001 та ISO 9001. Стандарти ISO 45001 - Гігієна та безпека праці. Системи управління охороною праці – ISO 45001:2018
5	Міжнародні стандарти з безпеки праці та гігієни праці
6	Психічне здоров'я та психосоціальна підтримка на робочому місці.
7	Міжнародні стандарти OHSAS та ISO. ISO 45003:2021. Управління гігієною та безпекою праці. Психологічне здоров'я та безпека на роботі. Настанови щодо управління психосоціальними ризиками
8	Питання безпеки і гігієни праці в документах МОП. Сімейство стандартів ISO 45000 — Охорона праці та безпека
9	Міжнародні проекти ЕС в Україні

3.3 Перелік розрахункових, аналітичних, графічних та ін. індивідуальних завдань

№ з/п	Опис індивідуального завдання
1	Критерії членства в МОП
2	Структурно-функціональні ознаки МОП
3	Огляд діяльності Європейської агенції з безпеки і здоров'я на роботі (EU-OSHA)
4	Огляд діяльності Інституту безпеки та гігієни праці (IOSH)
5	Огляд діяльності Європейської мережі професійних організацій безпеки та гігієни праці (ENSHPO).
6	Огляд діяльності Європейського агентства з безпеки та гігієни праці (EU-OHSA)
7	Огляд діяльності Міжнародної асоціації інспекції праці (IALI)
8	Огляд діяльності Міжнародної комісії з гігієни праці (ICOH)
9	Впровадження нормативно-правового забезпечення у національне трудове законодавство міжнародних і європейських стандартів з безпеки та гігієни праці
10	Декларації МОП та Конвенції як основні поточні документи МОП.
11	Реалізація в Україні пілотних програм МОП
12	Особливості ратифікації конвенцій МОП
13	Аналітичний огляд діяльності Європейського союзу і Ради Європи у сфері забезпечення належних і сприятливих умов праці.
14	Аналіз стандартів системи управління гігієною та безпекою праці
15	Аналіз стандартів управління ризиками ISO
16	Практика впровадження стандартів МОП на підприємстві
17	Програмні засади МОП у сфері забезпечення соціально-трудова відносин в умовах глобалізації.
18	Основні напрями та завдання побудови системи організації безпеки та гігієни праці в Україні на основі ризикорієнтованого підходу.

4 ПІДХОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

4.1 Складові оцінювання успішності для здобувачів освіти за освітніми програмами, в яких вивчення дисципліни є вибіркоким

Назва і стислий зміст контрольного заходу	Кількість балів денна форма
II семестр	
Робота на семінарських та практичних заняттях	30
Виконання індивідуальних аналітично-дослідницьких завдань	40
Модульні контрольні роботи (підсумкова контрольна робота для заочної форми)	30
Всього (О)	100

4.2 Порядок визначення підсумкової оцінки

Модульні контрольні роботи складаються на практичних заняттях за розкладом, графік складання контрольних точок (надання індивідуальних завдань, виконання модульних контрольних робіт) повідомляється викладачем на початку викладання освітнього компонента, однак вони мають бути складені не пізніше, як за один тиждень до закінчення семестру (теоретичного навчання).

Підсумкова оцінка (ПО) за освітній компонент здобувачам освіти, які вивчають курс як вибіркоким, виставляється як сума балів поточної успішності протягом семестру. Дисципліна вважається успішно складеною, а здобувач освіти – таким, що не має заборгованості з цієї дисципліни, якщо до моменту завершення екзаменаційної сесії він набрав мінімум 60 (максимум – 100) балів.

Переведення кількості балів у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) та інші шкали здійснюється відповідно до регламентів Університету.

В рамках процедур визнання та перезарахування кредитів, отриманих в межах формальної освіти, враховуються кредити та оцінка результатів навчання з дисциплін, споріднених за змістом (Положення-про-порядок-визначення-таперезарахування-кредитів-в-МІП.pdf (metinvest.university)).

Результати неформальної або інформальної освіти можуть бути визнані відповідно до «Положення про визнання в ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті» (Положення-про-НІО.pdf (metinvest.university)).

Результати участі у науковій роботі (статті, тези виступів, конкурсні наукові роботи тощо) можуть бути визнані в рамках оцінювання окремих

індивідуальних завдань і модульних контрольних робіт за узгодженням з викладачем.

4.3 Підходи до визнання та перезарахування кредитів/ результатів навчання за попередніми рівнями освіти

В рамках процедур визнання та перезарахування кредитів враховуються кредити та оцінка результатів навчання за таким самим освітнім компонентом, або за іншими освітніми компонентами лише на рівні окремих тем або змістових модулів дисципліни, отримані на попередніх або такому ж рівні вищої освіти.

4.4 Підходи до визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті

- Результати неформальної або інформальної освіти можуть бути визнані в рамках оцінювання окремих індивідуальних завдань за узгодженням з викладачем.
- Результати участі у науковій роботі (статті, тези виступів, конкурсні наукові роботи тощо) можуть бути визнані в рамках оцінювання окремих індивідуальних завдань і модульних контрольних робіт за узгодженням з викладачем.

5 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базові

1. Safety and Health for Engineers 4th Edition. Brauer, Roger L., 2022. 672 Pages. (e-library Kortext)
2. Safety, Reliability, Risk and Life-Cycle Performance of Structures and Infrastructures. George Deodatis, Bruce r. Ellingwood and Dan m. Frangopol. 2022. 5732 Pages. (e-library Kortext)
3. Практичний посібник "Забезпечення охорони здоров'я та безпеки праці за ISO45001:2018 Практичні рекомендації" Товариство «ТЕХ МЕДІА ГРУП». 2020. 279 с.
4. Surviving an OSHA Audit A Management Guide By Frank R, Spellman, Copyright Year 2021. Published December 18, 2020 by CRC Press 260 Pages. (e-library Kortext)
5. Occupational Safety and Health for Technologists, Engineers, and Managers 10th Edition. Goetsch, David L. <https://read.kortext.com/inventory/search/2143819> (e-library Kortext)
6. Occupational Safety and Health. Practical : навчальний посібник на англ. мові / Олександр Войналович, Світлана Голопура. 2018. 448 с.
7. New Opportunities and Challenges in Occupational Safety and Health Management. Edited By Daniel Podgórski, Copyright Year 2021. Published July 2, 2020 by CRC Press. 178 Pages. (e-library Kortext) <https://read.kortext.com/inventory/search/626826>
8. International Health and Safety at Work for the NEBOSH International General Certificate in Occupational Health and Safety. By Phil Hughes MBE, Ed Ferrett. 2022 Published November 30, 2021 by Routledge. 596 Pages. <https://read.kortext.com/inventory/search/1117950> (e-library Kortext)
9. Hazop & Hazan Identifying and Assessing Process Industry Hazards, Fourth Edition. By Trevor A. Kletz. 2018., Published September 1, 2018 by CRC Press. 232 Pages. <https://read.kortext.com/inventory/search/2387582> (e-library Kortext)

Додаткові

1. Стратегія Міжнародної організації праці. Соціальне забезпечення для всіх. Розбудова мінімальних рівнів соціального захисту та всеосяжних систем соціального забезпечення. К. Б.в., 2013. 77 с.
2. Управління ризиками. Практичний посібник. <https://www.iso.org/publication/PUB100464.html>
3. The Climate of Workplace Relations (Routledge Revivals) By Ali Dastmalchian, Paul Blyton 232 Pages
4. A History of the Workplace. Environment and Health at Stake Edited By Lars Bluma, Judith Rainhorn Copyright Year, 2020 by Routledge. 160 Pages
5. Autonomy and Control at the Workplace. Contexts for Job Redesign. Edited By John E. Kelly, Chris W. Clegg 2018 by Routledge. 234 Pages
6. Climate Change in the Global Workplace Labour, Adaptation and Resistance Edited By Nithya Natarajan, Laurie Parsons Copyright, 2021, 2021 by Routledge 222 Pages
7. Циганкова Т. М. Міжнародні організації : [навч. посіб.] /Т. М. Циганкова, Т. Ф. Гордєєва — К. : КНЕУ, 2001. — [вид. 2-ге, перероб. і доп.]. — 340 с.

Web-ресурси

-
- 1 <https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm> – офіційний сайт Міжнародна організація праці.
  - 2 <https://osha.europa.eu/en> – Європейська агенція з безпеки і здоров'я на роботі (EU-OSHA)
  - 3 <https://www.icohweb.org/site/homepage.asp> - Міжнародна комісія з охорони праці
  - 4 <https://www.enshpo.eu/> – Європейська мережа професійних організацій безпеки та гігієни праці

5 АКАДЕМІЧНІ ПОЛІТИКИ

Як член студентської спільноти Технічного університету «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» Ви маєте дотримуватися певних стандартів та академічної політики:

- Шахрайство та плагіат заборонені.
- Матеріали в рамках курсу, захищені авторським правом, можуть бути використані лише тільки здобувачами освіти, яким призначено даний курс. зарахованих на курс для цілей, пов'язаних з цим курсом і не можуть поширюватися.
- Спілкування з однокурсниками та викладачем має бути професійним та ввічливим.
- Очікується, що Ви перевірятимете всі Ваші письмові повідомлення, включаючи поштові повідомлення, на коректність змісту та мови.
- Університет прагне підтримувати середовище, вільне від дискримінації або дискримінаційних домагань, спрямованих на будь-яку людину або групу в межах своєї спільноти - здобувачів освіти, співробітників або відвідувачів.

[Академічні політики - Polytechnic \(metinvest.university\)](https://www.metinvest.university/)